

BELÜGYMINISZTERIUM.

SZIGORUAN TITKOS.

Szám: 10-21/15/1958.

A MINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

10/20 an kinn
J. J. 112
HK: 001/65 mil at

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

15. sz. PARANCSA.

Budapest, 1958. június hó -én.

I.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma dolgozóinak legfontosabb feladata: népi államunk rendjének, vagyonának védelme, a külső és belső ellenséges erők aknamunkájának felderítése, megakadályozása és leleplezése.

Valamennyi beosztottnak magas erkölcsi alapokon állva, ingadozás nélkül kell dolgoznia. Ez a harc forradalmi éberséget, titoktartást, öntudatos fegyelmet és nagy szorgalmat kíván minden dolgozótól. Ugy a szolgálatban, mint a magánéletben egyaránt a Magyar Népköztársasághoz - a néphez hűen - becsületos példamutató életet kell élni.

Az ellenséges kártevő csoportok és egyes elemek állandóan keresik a lehetőséget, hogy fontos állami szervekbe behatolva megkönnyítsék, lehetővé tegyék bűnös céljaik elérését. Figyelemmel kísérik; tanulmányozzák ezen szervek dolgozóit, hogy hibáikat, gyengeségeiket felhasználva beszerzéseket kíséreljenek meg. Kutatják azokat, akik ingatag, korrupt, erkölcstelen, pénzsóvár súlyos jellembeli fogyatékosokkal rendelkeznek, ezeket akár presszióval, akár anyagi juttatásokon keresztül igyekeznek behálózni és a maguk részére felhasználni.

A BM. dolgozóinak tulnyomó többsége szolgálati esküjéhez hiven végzi munkáját, példás magánéletet él. Ennek eredményeként nap mint nap sikereket érnek el az ellenség elleni harcban, a bűnözők leleplezésében és a munkafegyelem megszilárdításában.

Mindezen eredmények mellett türehetetlen és az ellenforradalom következményeként fellazult jelenségek is tapasztalhatók. A régi káros módszerek és az ellenforradalom hatására e g y e s s z e r v e i n k n é l még mindig elvtelen baráti szellem, erkölcstelenség uralkodik. Elmulasztják a kötelező éberséget, megsértik a titoktartás szabályait, sok a fecsegés. Mindezt lehetővé tette az egyes szervek vezetőinek ébertelensége, liberalizmusa és beosztottaikkal szembeni igénytelensége is.

A közelmúltban több beosztott visszaélt beosztásával, s kihasználva az operatív munka adta lehetőségeket, különféle gazdasági üzelmeket bonyolítottak le. Így: a "B" pénz-ellátmányt egyéni célokra, erkölcstelen életörülményeik fedezésére, bűnös tevékeny-

ségek folytatására használták fel. Az ügynökség tagjaival meg-nem engedett viszonyt alakítottak ki, pénzt fogadtak el, vi-szonyt folytattak, tegeződtek, s őket is bevonva, gazdasági manipulációkat, csempésztevékenységet folytattak. A "K" laká-sokon szolgálati érdektől függet-len politikailag, gazdaságilag és erkölcsileg megbizhatat-lan elemekkel, politikai kalandorokkal, gazdasági bűnözőkkel találkoztak, erkölcsstelen, züllött életmódot folytattak.

Mindezek következményeként a BM.II/1. osztály volt beosztottai, akik az ellenforradalom után a II/4. osztály beosztottai let-tek, Varsányi Ferenc volt hdgy., Erdélyi Jenő volt hdgy., Vajda János volt szds., és Tiszai István volt fhdgy. ellenséges elemek hálójába kerültek, s a kezdeti barátkozások után bevon-ták őket bűnös tevékenységükbe. E z é r t V a r s á n y i F e r e n c e t t á r s a i v a l e g y ü t t a K a t o - n a i F ő ü g y é s z s é g n e k k e l l e t t á t a d - n i .

II.

Varsányi Ferenc és társai ügyében a Magyar Népköztársaság Leg-főbb Biróságának Katonai Kollégiuma folytatta le a tárgyalást. Varsányi Ferencet bűnösnek mondotta ki: hűtlenségre való vál-lalkozás, a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés előmozdítása, kétrenábeli vesztegetés, 3 rendbeli közokirat hamisítás, ötrendbeli tiltott határátlépés elősegi-tése, árrágító üzérkedés és bűnsegédi minőségben elkövetett csalás büntetésében. Ezért összbüntetésül 10 évi börtönre mint főbüntetésre és az egyes állampolgári jogoktól 10 évre való eltiltásra és teljes vagyonelkobzásra ítélte.

Társait bűnösnek mondotta ki többrendbeli vesztegetés, tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás, közokirathamisítás, csa-lás, lopás és szolgálati hatalommal való visszaélés büntetetei miatt. Ezért Erdélyi Jenőt összbüntetésül 3 évi börtönre, mint főbüntetésre és az egyes állampolgári jogoktól 3 évre való el-tiltásra, mint mellékbüntetésre.

Vajda Jánost és Tiszai Istvánt bűncselekményeikért összbünte-tésül 2-2 évi börtönre, mint főbüntetésre és az egyes állampol-gári jogoktól 2-2 évre való eltiltásra, mint mellékbüntetésre ítélte.

III.

Varsányi Ferenc már az ellenforradalom előtt ismeretséget kö-tött Bánkuti Gézával, a Honvéd SE motorversenyzőjével. Bánkuti az imperialista hirszerzés ügynöke volt. Az ellenforradalom alatt vezető szerepet töltött be a Széna-téri Szabó féle ellen-forradalmi csoport tevékenységében. Résztvett az un."volt po-litikai foglyok szövetsége" nevű ellenforradalmi szervezet lét-rehozásában. Az ellenforradalom után pedig szervezője lett egy nyugatról irányított államellenes, illegális szervezkedés-nek.

Bánkuti az ellenforradalom leverése után nem szökött ki az országból, hanem bujkált és szervezte a nyugatról irányított összeesküvést. Később az a gyanuja támadt, hogy a rendőri szervek megfigyelés alatt tartják. Ezért megkereste ismerősét Varsányi r.hdgy.-ot, akiről tudta, hogy elhárító tiszt. Bizalommal fordult hozzá, mert ismerte, hogy ingatag és befolyásolható. Elmondta ellenforradalmi tevékenységét és gyanuját, hogy a rendőrség figyeli. Kérte, hogy Varsányi állapítsa meg valóban figyelik-e. Továbbá, hogy segítse elő nyugatra való szökését.

Varsányi esküjét megszegve, nem fogta el az ellenforradalmár, imperialista ügynököt, hanem felajánlotta segítségét. Napokig gépkocsiján hordozta, hogy így kivonja az esetleges figyelés alól. Közben lépéseket tett az utlevél megszerzésére, hogy Bánkuti kiszökhessen az országból. Bánkuti viszont célul tűzte ki minél több belügyi tiszt megnyerését céljának. Ezért azt tanácsolta Varsányinak, hogy kísérelje meg bevonni a HM. SE akkori elhárító tisztjeit Erdélyit és Vajdát is tevékenységükbe. Varsányi eleget tett Bánkuti kérésének és létrehozta a közös találkozást. Bánkuti nem csalódott elképzeléseiben, mert Erdélyit és Vajdát sikerült megnyernie. A továbbiakban már ő irányította a befolyása alá vont belügyi tiszteket. Erdélyi és Vajda megnyugtatták, hogy nem folyik ellene figyelem. Majd rövid idő alatt megszerezték Bánkuti számára az Ausztriába szóló utlevelet. Az átjutás biztosítása érdekében tervet dolgoztak ki. Mint operatív tisztek átíratot készítettek a Győri Hazatelepítési Központhoz, hogy biztosítsa Bánkuti gyors átjutását a határon. Az utlevél ellenében Bánkuti Erdélyinek adta gépkocsiját.

Amíg Erdélyi és Vajda az utlevél megszerzését intézték, Bánkuti távolabbi terveken gondolkozott. Varsányit kiszemelte és alkalmasnak találta céljai elérésére, hogy a BM-be minél mélyebbre hatoljon. Egyenlőre összekötő szerepet bízott Varsányira. Bánkuti tudta, hogy nyugatról futár érkezett az országba a szervezkedéssel kapcsolatban. A megbeszélésre azonban nem mert elmenni félve attól, hogy tevékenységük mégis operatív ellenőrzés alatt áll, ezért megbizta Varsányit, hogy keresse fel a szervezkedés egyik tagját dr. Ulayt - aki az imperialista összekötő ügynökkel tárgyalt - és kérjen nevében tájékoztatást. Varsányi a megbízatást végrehajtotta. Ulay tájékoztatta őt a szervezkedés állásáról, majd közölte, hogy Bánkuti részére magnetofont küldtek és nagyobb mennyiségű hangtompító fegyverek szállítását szervezték meg nyugatról, terrorcselekmények végrehajtása érdekében. Varsányi továbbította a tájékoztatást Bánkutinak, aki ezután már konkrét kémfeladatokkal látta el. Megbizta, hogy szerezzen a BM. operatív munkájáról szóló szakkönyveket számára, még mielőtt elhagyná az országot.

Bánkuti Varsányit kiszökése előtt további kémfeladatokkal látta el.

Igy: gyűjtsön adatokat a rendőri szervek operatív munkájáról, az ellenforradalmárok letartóztatásáról, párt és kormányinté-

kedésekről, a lakosság hangulatáról. Az összeköttetést futár, vagy titkos jel felhasználásával javasolta megszervezni. Varsányi a kémkedést vállalta és helyeselte a kapcsolattartás módját.

Bánkuti - az imperialisták ügynöke, az ellenforradalmár - azon a napon, amikor a BM.szervei, más irányú felderítő munka eredményeként őrizetbe akarták venni, - Varsányiék segítségével, utlevéllel, kockázat nélkül a felelősségrevonás elől nyugatra szökött.

Bánkuti kiszökése után hamarosan, futárokon keresztül utasításokat küldött Varsányi részére, kémadatok megszerzésére, továbbá titkosíráshoz szükséges vegyszert. A futár a határon erős vámvizsgálat alá került és félelmében megsemmisítette az utasítást és a "T" íráshoz küldött vegyszert. A futár letartóztatása után elmondotta, hogy az utasítás katonai jellegű adatok szerzésére vonatkozott, így: szovjet csapatok elhelyezkedéséről, létszámáról, fegyverzetéről stb. - de Varsányit nem kereste fel.

Varsányi elárulta a népet, az imperialisták ellenséges tevékenységének eszközévé vált. Bánkutinak célja volt Varsányin keresztül egy residentura kiépítése a BM-ben. Kiszökése után lényegében Varsányinak kellett volna helyét itthon betölteni. Ebben őrizetbevétele akadályozta meg Varsányit.

Varsányi és társai súlyos bünt követtek el a dolgozó nép ellen. Árulóvá váltak, s ide a kétes elemekkel való cimborálás, erkölcsstelenségek, visszaélések, gazdasági üzelmekből biztosított könnyelmű életmód juttatta őket. Kihasztnálták az utlevél osztályon korábban uralkodó lazaságokat, több személyt juttattak jogtalanul utlevélhez, csempésztevékenységet folytattak, loptak, embereket szállítottak a határhoz, letartóztatottak kiszabadítására vállalkoztak, stb.

Varsányi 5.000 ft. ellenében gépkocsijával segítette elő egy disszidensnek a határon való átszökését. Ezenkívül 40.000 ft. ellenében Tiszai volt fhdgy. segítségével utlevelet szerzett két családnak. Az utlevélek kiadását szolgálati érdekből kérték, s a szolgálati jegyekre a II/4. osztály bélyegzőjét és egyik vezető nevét ráhamisították.

Egy nyugatra szökött személy gépkocsijának ellopására kombinációs tervet készítettek. Azt közösen végrehajtva, a gépkocsit Tiszai kapta meg. Akciójuk során mint BM.beosztottak léptek fel.

Erdélyi és Vajda több utlevelet szerzett anyagi előnyökért. Így: utlevélhez juttatták Faludi Györgyöt 5.000 ft.ellenében, Kalmár Sándort, akivel csempésztevékenységre társultak. A csempész Kalmár Bécsből telefonon felhívta Erdélyit és közölte, hogy az ott szerzett gépkocsijával másnap hazatér és magával hoz egy disszidált személyt is, akinek elő kell segíteni Budapestre történő azonnali utazását. Erdélyi és Vajda gépkocsival a határállomásra mentek, az ott szolgálatot teljesítő határőr tisztekkel és vámtisztekkel közölték, hogy egy belügyi tisztet várnak gépkocsival Ausztriából. Segítségükkel Kalmár

és az általa hozott személy vámvizsgálat nélkül, a Hazatelepítő központ megkerülésével jutottak Budapestre, nagymennyiségű csempészárut hozva magukkal. A csempészárún Kalmár megosztozott Erdélyivel és Vajdával.

Erdélyi és Vajda egy órásmesterrel megállapodva, letartóztatott barátját 5.000 ft.-ért kiszabadították. Vajda 1.000 ft. ellenében egy Farkas nevű személynek elintézte, hogy katonai szolgálati kötelezettsége alól felmentsék.

IV.

Varsányi árulása és kémtvevénye Erdélyi, Tiszai és Vajda ellenséggel való lepaktálása, a népgazdaság érdekeit veszélyeztető bűncselekményeik kirívó esetet jelentenek a belügyi állományban, de nem elszigetelt jelenségek. 1958. első negyedében 22 korrupciós ügyben indult eljárás és szolgálati hatalommal való visszaélés miatt 68 esetben kellett nyomozást folytatni. Az év első három hónapjában 95 ügyet kellett átadni a Katonai Ügyészségnek.

Az elítélt volt operatív tisztek ügyéből és a nagy számban előforduló súlyos fegyelmi vétségekből és bűncselekményekből a BM. valamennyi vezetőjének és beosztottjának le kell vonni a tanulságokat: hova vezet a fegyelem meglazulása, az ellenőrzés elhanyagolása, az operatív munka alapelveinek megsértése, az ébertelenség, az ügynökséggel való megengedhetetlen kapcsolat, hogy hova fajulnak lényegtelennek, aprónak tűnő hiányosságok, magatartásbeli fogyatékoságok, a megbízhatatlan személyekkel való barátkozás, könnyelmű, erkölcstelen életmód.

A fegyelmi helyzetnek egyes területeken tapasztalható jelenleg is alacsony színvonala azt mutatja, hogy a vezetők és parancsnokok nem tettek meg mindent az 1957. szeptember 19-én kiadott 50.sz. parancsomban foglalt feladatok végrehajtására.

M e g p a r a n c s o l o m :

- 1./ Valamennyi vezető ismételten tanulmányozza az 1957. évi 50.sz. miniszteri parancsot és amennyiben az abban foglalt feladatokat maradéktalanul nem hajtotta végre, azonnal tegye meg a szükséges intézkedéseket és biztosítsa a parancs következetes végrehajtását.
- 2./ Varsányi és társai ügyéről a BM. Tanulmányi és Módszertani Osztálya készítsen oktatási anyagot valamennyi BM. Iskola részére és az oktatást iktassa be a tantervekbe.
- 3./ Jelen parancsomat parancs-kihirdetés formájában az egész pol. nyomozó állománnyal, az ORFK. vezetőjének helyetteseivel, az operatív hálózati munkával foglalkozó bűnügyi beosztottakkal, a határőr felderítő osztály állományával, a BM. Fegyelmi, Személyzeti, Tanulmányi-Módszertani, Ellenőrzési osztállyal megfelelő mértékben ismertetni kell.

Kapják: elosztó szerint.

BISZKU BÉLA s.k.
belügyminiszter.

ORFV Regim
Hörs pl. Hiv kbl ad ca
Sepet. kypel, kordyn
Mogyn. kyp not y k.